

Bruxelles, 7.9.2016.
COM(2016) 491 final

2016/0236 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o uspostavi certifikacijskog sustava EU-a za opremu za zaštitni pregled u zrakoplovstvu

{SWD(2016) 259 final}

{SWD(2016) 261 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

Cilj prijedloga

Cilj je prijedloga pridonijeti pravilnom funkcioniranju unutarnjeg tržišta EU-a i povećati globalnu konkurentnost industrije EU-a uspostavom certifikacijskog sustava EU-a za opremu za zaštitni pregled u zrakoplovstvu.

Konkurentnija sigurnosna industrija EU-a moći će nuditi tehnološka rješenja kojima će se aktivno povećavati sigurnost europskih građana i doprinositi sposobnosti europskog društva za sprečavanje sigurnosnih prijetnji i reagiranje na te prijetnje.

Certifikacijski sustav koji se uspostavlja ovim prijedlogom temelji se na zajedničkom postupku evaluacije koji je razradila Europska konferencija civilnog zrakoplovstva (ECAC) u svrhu procjene sukladnosti opreme za zaštitni pregled u zrakoplovstvu s postojećim zahtjevima u pogledu performansi utvrđenima na razini EU-a i u njemu se taj postupak kombinira s postupkom akreditacije tijela za ocjenjivanje sukladnosti. Cilj je uspostaviti jedinstven certifikacijski sustav EU-a utemeljen na EU homologaciji tipa i izdavanju certifikata o sukladnosti od strane proizvođača, a koji bi vrijedio u svim državama članicama EU-a u skladu s načelom uzajamnog priznavanja.

• Opći kontekst

Oprema za zaštitni pregled u zrakoplovstvu odnosi se na zaštitnu opremu koja se upotrebljava za pregled osoba, ručne prtljage, predane prtljage, zaliha, zrakoplovnog tereta i pošte. Oprema za zaštitni pregled u sektoru zaštite u zrakoplovstvu značajno je tržište čiji je godišnji promet na svjetskoj razini 14 milijardi eura, od čega se 4,2 milijarde odnosi samo na EU. Zračne luke i čvorišta zračnog prometa isto tako pripadaju sektorima s najvećim potencijalom rasta na svjetskoj razini, s posebnim naglaskom na azijskim tržištima.

Uredbom (EZ) br. 300/2008 utvrđuju se tehničke specifikacije i zahtjevi u pogledu performansi za opremu za zaštitni pregled u zrakoplovstvu koja se upotrebljava u zračnim lukama u EU-u. Ti se propisi temelje na standardima koje je razvila Komisija, a koji se neprestano prilagođavaju novim scenarijima mogućih opasnosti i procjenama rizika. Uzimajući u obzir moguće posljedice za sigurnost država članica EU-a u slučaju njihove javne objave, ti su standardi tajni i stavljaju se na raspolaganje samo onima (osobama, poduzećima, organizacijama i sl.) koji imaju odgovarajuće uvjerenje o sigurnosnoj provjeri kao i valjano opravdanje (prema načelu pružanja minimuma informacija nužnog za rad).

Uz prethodno navedeni zakonodavni akt, međutim, nije priložen program procjene sukladnosti koji bi bio zakonski obvezujući na razini cijeloga EU-a i kojim bi se osiguralo da sve zračne luke u EU-u ispunjavaju zahtijevane standarde. Stoga se oprema koja je certificirana u jednoj državi članici EU-a može staviti na tržište samo u toj državi članici. Svaka druga država članica EU-a može prema vlastitom nahođenju priznati certifikat ili zatražiti ponovno ispitivanje opreme kako bi se provjerilo ispunjava li zahtjeve propisane zakonodavstvom EU-a, ili čak priječiti upotrebu te opreme na svojem državnom području. U svakom slučaju, ne postoji postupak automatskog priznavanja certifikata koji je izdala prva država članica.

Države članice u suradnji s Komisijom djelomično su riješile tu fragmentaciju razvijanjem zajedničkih ispitnih metodologija za nekoliko kategorija opreme za zaštitni pregled u

zrakoplovstvu koje se trebaju primjenjivati u sklopu ECAC-a. ECAC je 2008. uveo zajednički postupak evaluacije za ispitivanje opreme za zaštitni pregled koja se upotrebljava u sektoru zrakoplovstva. Učinkovitost zajedničkog postupka evaluacije otada se preispituje i poboljšava, ali taj postupak još nema zakonski obvezujući karakter, što onemogućuje potpuno iskorištavanje njegova potencijala.

- **Dosljednost s postojećim političkim odredbama u tom području**

U **Europskom programu sigurnosti (COM(2015) 185 završna verzija)**, koji je Europska komisija donijela u travnju 2015., isto se tako naglašava potreba za „konkurentnom sigurnosnom industrijom EU-a” koja „može pridonijeti i autonomiji EU-a u ispunjavanju sigurnosnih potreba. Pored toga, EU potiče razvoj inovativnih rješenja u području sigurnosti, na primjer putem standarda i zajedničkih certifikata. U Europskom programu sigurnosti također se navodi da Komisija razmatra dodatne mjere, poput mjera za alarmne uređaje i opremu za zaštitni pregled u zračnim lukama, u cilju uklanjanja prepreka u ostvarivanju jedinstvenog tržišta i u cilju jačanja konkurentnosti sigurnosne industrije EU-a na izvoznim tržištima.

Ovim će se prijedlogom pridonijeti konkurentnosti europske sigurnosne industrije. Konkurentnija sigurnosna industrija u EU-u moći će ponuditi inovativnija i djelotvornija rješenja za poboljšanje sigurnosti europskih građana i za postizanje znatnog doprinosa otpornosti europskog društva na sigurnosne prijetnje.

U vezi s ciljem ovog prijedloga posebno se mora spomenuti **Komunikacija Komisije „Aksijski plan politike sigurnosne industrije za inovativnu i konkurentnu sigurnosnu industriju (COM (2012) 417)”**. U drugoj mjeri navedenog plana navodi se sljedeće: „Podložno podrobnoj analizi procjene učinka i savjetovanja s dionicima Komisija bi podnijela dva zakonodavna prijedloga: jedan kojim bi se uspostavio certifikacijski sustav na razini EU-a za opremu za zaštitni pregled (otkrivanje) u zračnim lukama i jedan kojim bi se uspostavio usklađeni certifikacijski sustav EU-a za alarmne uređaje. Cilj je postići uzajamno priznavanje certifikacijskih sustava.”

Oprema za zaštitni pregled u zrakoplovstvu uključena je u odredbe **Uredbe (EZ) br. 300/2008**, kojom se utvrđuju zajednička pravila u području sigurnosti u civilnom zrakoplovstvu, i njezinih provedbenih akata, posebno **Uredbe Komisije (EU) br. 185/2010** o utvrđivanju detaljnih mjera za provedbu zajedničkih osnovnih standarda o zaštiti u zrakoplovstvu.

Budući da već postoje detaljni zahtjevi u pogledu performansi i ispitne metode za opremu za zaštitni pregled u zrakoplovstvu, ovim se prijedlogom ne namjerava dodavati još tehničkih propisa. Naprotiv, njime se jasno pridonosi provedbi prethodno navedenih odredaba politike uspostavom certifikacijskog sustava EU-a za opremu za zaštitni pregled. Tim bi se sustavom propisalo da usklađenost sa zahtjevima u pogledu performansi moraju dokazati akreditirani laboratoriji za ispitivanje koji primjenjuju zajedničku ispitnu metodologiju, kao što je ona koja je razrađena u sklopu ECAC-a. Za stvaranje učinkovitog certifikacijskog sustava potrebno je donijeti pravni akt kojim bi se uspostavio okvir takvog sustava.

- **Dosljednost s drugim politikama Unije**

Ovaj je prijedlog dosljedan s glavnim politikama EU-a u području jedinstvenog tržišta i slobodnog kretanja roba. Pri sastavljanju ovoga prijedloga posebno su uzete u obzir **Uredba (EZ) br. 765/2008 od 9. srpnja 2008.** o utvrđivanju zahtjeva za akreditaciju i za nadzor

tržišta u odnosu na stavljanje proizvoda na tržište i **Odluka br. 768/2008/EZ od 9. srpnja 2008.** o zajedničkom okviru za stavljanje na tržište proizvoda.

Uz to, ovaj je prijedlog dosljedan s prioritetom Europske komisije koji se odnosi na povećanje konkurentnosti poduzeća iz EU-a putem rješavanja problema fragmentacije tržišta sigurnosnog sektora u EU-u, kao što je naveo **predsjednik Juncker u svojim političkim smjernicama** („Povezanije i pravednije unutarnje tržište s jačim industrijskim temeljima”).

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Pravna osnova za djelovanje EU-a je članak 114. UFEU-a, koji se odnosi na usklađivanje zakonodavstava država članica u svrhu postizanja ciljeva iz članka 26. UFEU-a, tj. pravilnog funkcioniranja unutarnjeg tržišta.

• Supsidijarnost

Cilj ove Uredbe, a to je utvrđivanje pravila za administrativne i proceduralne zahtjeve za EU homologaciju tipa opreme za zaštitni pregled u zrakoplovstvu, ne može se u dovoljnoj mjeri postići na razini država članica. Doista, da su države članice namjeravale samostalno pokrenuti takvu inicijativu, već bi to učinile prilikom uspostavljanja sustava zajedničkog postupka evaluacije ECAC-a. Zbog razmjera i učinaka uspostavljanja sustava EU homologacije tipa koji obuhvaća uzajamno priznavanje certifikata o sukladnosti među državama članicama, to se uspostavljanje može provesti samo na razini EU-a.

Prijedlog je stoga u skladu s načelom supsidijarnosti.

• Proporcionalnost

Prijedlog je u skladu s načelom proporcionalnosti jer ne prelazi ono što je potrebno za ostvarenje ciljeva osiguranja pravilnog funkcioniranja unutarnjeg tržišta, a njime se istodobno poboljšava konkurentnost industrije EU-a u sektoru opreme za zaštitni pregled u zrakoplovstvu.

Štoviše, s obzirom na to da je potrebno osigurati ravnopravne tržišne uvjete za proizvođače opreme za zaštitni pregled u zrakoplovstvu iz EU-a u odnosu na konkurente i na tržištu EU-a i na tržištima izvan EU-a, izgleda da je uspostavljanje zajedničkog certifikacijskog sustava potrebnog za prodaju ili upotrebu takve opreme u EU-u razmjerno cilju ovog prijedloga.

• Odabir instrumenta

Relevantnom pravnom osnovom, člankom 114. UFEU-a, ne propisuje se određeni oblik pravnog instrumenta.

Međutim, uzimajući u obzir ciljeve prijedloga, njegov specifični kontekst i sadržaj, čini se da je za uspostavljanje jasnog okvira za certifikacijski sustav EU-a, na temelju već postojećih uredaba EZ 300/2008 i EU 185/2010, uredba primjerenija od direktive.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINAKA

• Savjetovanja s dionicima

Prijedlog se temelji na opsežnim savjetovanjima s relevantnim dionicima, koja su provedena na sljedeće načine:

- otvorenim **javnim savjetovanjem o certifikaciji opreme za zaštitni pregled u zrakoplovstvu**, koje je trajalo od 5. ožujka 2013. do 10. lipnja 2013. U okviru savjetovanja, koje je bilo objavljeno na stranici *Vaš glas u Europi*, pristiglo je 37 priloga raspravi. Usprkos tom relativno malom odazivu, može se smatrati da su rezultati javnog savjetovanja reprezentativni jer su se javile sve najvažnije skupine dionika (državne uprave, sve vrste poduzeća, među kojima mala i srednja poduzeća, laboratoriji za ispitivanje, operatori zračnih luka itd.). Uz to, doprinos savjetovanju dala su glavna udruženja iz predmetnoga sektora, koja u stvari predstavljaju nekoliko stotina dionika, kao što su glavno udruženje zračnih prijevoznika, koje predstavlja otprilike 240 zračnih prijevoznika odnosno 84 % ukupnog zračnog prometa, glavno udruženje poduzetnika, koje predstavlja većinu proizvođača iz EU-a, i nekoliko laboratorija za ispitivanje. Najvažniji zaključci javnog savjetovanja, sažeti u procjeni učinka koja je priložena ovome prijedlogu, u potpunosti podupiru zakonodavni pristup ugrađen u njega,
- **radionicom** koja je organizirana 25. rujna 2013. kao nastavak javnoga savjetovanja. Na radionici su sudjelovali predstavnici svih zainteresiranih skupina dionika, uključujući države članice, industriju, ECAC i predstavnike krajnjih korisnika (udruga europskih zračnih luka *Airports Council International Europe*). Glavni je zaključak radionice konvergencija rezultata studija predstavljenih tijekom prvog dijela radionice (vidi sljedeći stavak) i u pogledu problematičnih pitanja i u pogledu mogućih rješenja,
- Iako je proteklo nešto vremena od javnog savjetovanja, radionice i podnošenja procjene učinka, zaključci savjetovanja da u europskim državama članicama ne postoje zajednički pravno obvezujući postupci za certifikaciju opreme za zaštitni pregled u zrakoplovstvu i dalje stoje. To je potvrđeno kontaktima sa svim relevantnim dionicima tijekom 2015.

• Prikupljanje i primjena stručnog znanja

Sastavljajući procjenu učinka za ovaj prijedlog Komisija se oslanjala i na studiju koju je proveo jedan vanjski izvođač pod naslovom: „Studija o razvoju i istraživanju u sigurnosnom sektoru u najvažnijim trećim zemljama”. U studiji se detaljno analiziraju programi certifikacije i procjene sukladnosti u EU-u i u svijetu. Ona uključuje i procjenu učinaka političkih opcija koje je utvrdila Komisija. Svi primjenjivi zaključci studije obuhvaćeni su procjenom učinka i uzeti su u obzir pri sastavljanju prijedloga.

Uz to, tijekom pripreme procjene učinka u obzir je uzeto istraživanje „**Zahtjevi koji se odnose na otkrivanje i ispitne metodologije za uređaje za zaštitni pregled u zrakoplovstvu u državama EU-a i EFTA-e**” koje je proveo GU JRC (Institut za referentne materijale i mjerenja u Geelu) i objavio ga u proljeće 2013.

• Procjena učinka

Ovom je prijedlogu priložena procjena učinka (upućivanje će biti dodano naknadno).

Odbor Komisije za nadzor regulative pozitivno ju je ocijenio 3. srpnja 2015.

U okviru procjene učinka razrađeno je pet političkih opcija, uključujući osnovnu.

1. „Osnovni scenarij”: Komisija ne bi pokrenula nijednu posebnu inicijativu.
2. Preporuka državama članicama da uzajamno prihvaćaju nacionalne certifikacijske sustave i/ili primjenjuju zajednički postupak evaluacije Europske konferencije civilnog zrakoplovstva.
3. „Zakonodavstvo”: Komisija bi pripremila zakonodavni prijedlog kojim bi se proizvođačima omogućilo da svoje proizvode stavljaju na tržište i prodaju širom Unije nakon što ih certificiraju u jednoj državi članici.
 - 3.1. „Stari pristup” ili „potpuna usklađenost”, čije je svojstvo certifikacijski sustav koji primjenjuju nacionalna homologacijska tijela, a koji se temelji na detaljnim specifikacijama utvrđenima zakonodavstvom: 1. zahtjevima u pogledu performansi primjenjivima na opremu za zaštitni pregled u zrakoplovstvu; 2. zajedničkim ispitnim metodologijama; 3. akreditacijama laboratorija za ispitivanje.
 - 3.2. „Novi pristup”, koji se ne temelji na detaljnim specifikacijama nego na javno dostupnim standardima. Uspostavljeni certifikacijski sustav ograničio bi se na bitne zahtjeve za opremu za zaštitni pregled u zrakoplovstvu, navedene u općem smislu. Ova je mogućnost odbačena zato što su postojeći zahtjevi EU-a u pogledu performansi na kojima bi se trebao temeljiti ovaj pristup tajni i ne mogu se dati javno na znanje.
 - 3.3. Treća opcija, „centralizirani pristup”, prema kojem bi uspostavljeni certifikacijski sustav bio prilično sličan opciji 3.1., ali bi ga centralno primjenjivala agencija EU-a.

Odabrana je opcija 3.1., „stari pristup”, koja bi imala značajne pozitivne učinke i ujedno dobila najširu potporu dionika, uključujući države članice.

Prema toj opciji certifikacija opreme za zaštitni pregled u zrakoplovstvu trebala bi se napraviti samo u jednoj državi članici, a izdani bi certifikat odmah vrijedio u svih 28 država članica EU-a. Time bi se poboljšala opća tržišna učinkovitost EU-a u sektoru opreme za zaštitni pregled u zrakoplovstvu, što bi imalo pozitivan učinak na slobodno kretanje robe. Poboljšao bi se i izbor koji je na raspolaganju kupcima (npr. operaterima zračnih luka) jer bi se mogli odlučiti za nabavu bilo koje opreme za zaštitni pregled u zrakoplovstvu koja je „certificirana u EU-u”, a ne samo opreme koja je certificirana u njihovoj državi. Jedinstvenim certifikacijskim postupcima trebao bi se smanjiti administrativni teret kojem su izloženi proizvođači i skratiti vrijeme potrebno za stavljanje proizvoda na tržište. To bi trebalo imati pozitivan učinak i na globalnu konkurentnost europskih proizvođača, posebno u odnosu na konkurente iz SAD-a (procijenjena korist od prodaje u prosječnom iznosu od 22 milijuna EUR godišnje). Očekivano povećanje konkurentnosti trebalo bi dovesti do cjelokupnog povećanja prodaje proizvođača iz EU-a u trećim zemljama, što bi zauzvrat imalo pozitivan društveni učinak na cjelokupnu zaposlenost u sektoru.

Smanjenje potrebe za višestrukim ispitivanjem jednog tipa ili konfiguracije opreme trebalo bi dovesti do smanjenja broja ispitivanja koja se godišnje provedu u pojedinačnim laboratorijima. To smanjenje ispitivanja dovelo bi do smanjenja prihoda laboratorija. To smanjenje prihoda trebalo bi biti manje od opisane uštede proizvođača na troškovima jer nisu svi troškovi izravno povezani s cijenom same certifikacije (npr.

otprema opreme)¹. Nijedna od spomenutih opcija ne bi dovela do mjerljivih utjecaja na okoliš. Moguće usklađenje certifikacijskih postupaka ne bi utjecalo na sadašnji utjecaj razvoja, proizvodnje, ispitivanja i prijevoza na okoliš. • Primjerenost propisa i pojednostavnjenje

Kao što je već prethodno navedeno, jedan od dva opća cilja ovoga prijedloga je povećanje globalne konkurentnosti poduzeća iz EU-a koja posluju u području opreme za zaštitni pregled u zrakoplovstvu.

Prijedlogom se posebno nastoje smanjiti regulatorni troškovi i vrijeme potrebno za stavljanje proizvoda na tržište ukidanjem potrebe za višestrukim ispitivanjima i preinakama specifičnima za pojedinačne države članice te stvaranjem povoljnijeg okružja za ulaganje u sigurnosne tehnologije.

Nadalje, ovim se prijedlogom namjerava poboljšati ugled proizvoda iz EU-a na svjetskom tržištu uvođenjem oznake koja bi upućivala na sukladnost s regulatornim zahtjevima EU-a i stvaranjem ravnopravnih tržišnih uvjeta u odnosu na poduzeća iz SAD-a.

4. POSLJEDICE ZA PRORAČUN

Prijedlog nema nikakve posljedice za proračun Unije.

5. OSTALI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, ocjenjivanja i izvješćivanja**

Valjan sustav praćenja i ocjenjivanja osmišljen je i uključen u prijedlog.

Konkretno, njime se predviđa da će Komisija svakih pet godina objavljivati opće izvješće o provedbi ove uredbe.

To će se izvješće temeljiti na ciljanom istraživanju usmjerenom na sve relevantne dionike kako bi se procijenile učinkovitost i djelotvornost provedbe uredbe s obzirom na operativne ciljeve.

Istraživanje će obuhvatiti sljedeće pokazatelje kako bi se procijenilo hoće li provedba uredbe postići: smanjenje troškova istraživanja i razvoja; smanjenje komercijalizacijskih troškova; smanjenje vremena potrebnog za stavljanje opreme na tržište; poboljšanje konkurentnosti u odnosi na dobavljače izvan EU-a.

¹ Vidi studiju SER3Co, poglavlje 3.2.4.

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**o uspostavi certifikacijskog sustava EU-a za opremu za zaštitni pregled u zrakoplovstvu**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,
 uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114.,
 uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,
 nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,
 uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora²,
 uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija³,
 u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,
 budući da:

- (1) Svrha je ove Uredbe osigurati slobodno kretanje opreme za zaštitni pregled u civilnom zrakoplovstvu u Uniji.
- (2) Oprema za zaštitni pregled u civilnom zrakoplovstvu, kao što su oprema za otkrivanje metala, sigurnosni skeneri i sustavi za otkrivanje eksploziva, mora ispuniti niz zahtjeva u pogledu performansi prije nego što se može staviti na raspolaganje ili u upotrebu. Sukladnost s tim zahtjevima trenutačno se ocjenjuje na razini pojedinačnih država članica, a oprema koja je certificirana u jednoj državi članici može se staviti na raspolaganje samo u toj državi članici. Nužno je omogućiti slobodno kretanje te opreme na unutarnjem tržištu kako bi se pojačala konkurentnost europske sigurnosne industrije.
- (3) Konkurentnija europska sigurnosna industrija moći će ponuditi rješenja za poboljšanje sigurnosti europskih građana i za postizanje znatnog doprinosa otpornosti europskog društva na sigurnosne prijetnje. Unijina aktivnost može pridonijeti tim ciljevima uklanjanjem prepreka na unutarnjem tržištu i povećavanjem konkurentnosti europske sigurnosne industrije u područjima kao što je oprema za zaštitni pregled u zrakoplovstvu uvođenjem zajedničkih certifikacijskih postupaka.
- (4) U Komunikaciji Europskom parlamentu i Vijeću „Politika sigurnosne industrije – akcijski plan za inovativnu i konkurentnu sigurnosnu industriju” iz srpnja 2012.⁴ Komisija je utvrdila da je oprema za zaštitni pregled u zrakoplovstvu područje u kojem bi najviše smisla imalo uspostaviti certifikacijski sustav koji bi vrijedio u cijeloj Uniji kako bi se prevladala fragmentacija tržišta, povećali konkurentnost i zapošljavanje u Uniji te općenito pojačala sigurnost europskog društva.

² SL C , , str. .

³ SL C , , str. .

⁴ 4. COM(2012) 417 završna verzija

- (5) U **Europskom programu sigurnosti**⁵ naglašava se potreba za konkurentnom sigurnosnom industrijom EU-a koja može pridonijeti autonomiji EU-a u ispunjavanju sigurnosnih potreba. Europskoj je uniji od ključne važnosti za pozitivan učinak na sigurnost njezinih građana imati čvrstu i konkurentnu tehnološku i industrijsku osnovu.
- (6) Ovom bi se Uredbom trebalo omogućiti slobodno kretanje opreme za zaštitni pregled u zrakoplovstvu na unutarnjem tržištu uspostavom jedinstvenog certifikacijskog sustava utemeljenog na certifikatima o sukladnosti koji bi vrijedili u svim državama članicama. Ako je opremi priložen takav certifikat, trebalo bi je moći stavljati na raspolaganje ili u upotrebu na cijelom području Unije bez ikakvih ograničenja.
- (7) Svaka bi država članica trebala imenovati tijelo odgovorno za potvrđivanje sukladnosti opreme za zaštitni pregled u zrakoplovstvu izdavanjem certifikata o EU homologaciji tipa koji bi vrijedio u cijeloj Uniji. Proizvođači opreme za zaštitni pregled u zrakoplovstvu trebali bi imati mogućnost slobodnog odabira odgovornog tijela u bilo kojoj državi članici.
- (8) Kako bi se pojednostavnio pristup certifikacijskom sustavu i kako bi se taj sustav učinio transparentnijim, svaka bi država članica trebala imenovati jedno tijelo – nacionalno homologacijsko tijelo – čak i ako u nekoj državi članici postoji više od jednog tijela koje se bavi sigurnošću u zrakoplovstvu.
- (9) Certifikatom o EU homologaciji tipa bi se trebalo potvrditi da su određeni tip i konfiguracija opreme za zaštitni pregled u zrakoplovstvu sukladni sa zajedničkim pravilima i standardima u području sigurnosti u civilnom zrakoplovstvu koji su posebno utvrđeni Uredbom (EZ) br. 300/2008 Europskog parlamenta i Vijeća⁶.
- (10) Kako bi se omogućilo slobodno kretanje opreme za zaštitni pregled u zrakoplovstvu u cijeloj Uniji, proizvođači bi trebali imati mogućnost izdavanja certifikata o sukladnosti uz svaki komad opreme proizveden u skladu s tipom i konfiguracijom koje obuhvaća certifikat o EU homologaciji tipa.
- (11) Opremu za zaštitni pregled u zrakoplovstvu koja je obuhvaćena certifikatom o EU homologaciji tipa ne bi se trebalo dodatno ocjenjivati u ostalim državama članicama. Stoga je važno da je ocjenjivanje i ispitivanje jednoobrazno u cijeloj Uniji. Ovom bi se Uredbom stoga trebalo na primjeren način uzeti u obzir rad na određivanju zajedničkih ispitnih metodologija koji se obavlja u okviru zajedničkog postupka evaluacije Europske konferencije civilnog zrakoplovstva.
- (12) Ispitivanje opreme u svrhu procjene usklađenosti sa standardima bitno je za certifikacijski sustav. Ispitivanje bi stoga trebale provoditi tehničke službe koje imaju potrebne vještine i tehničko znanje za ocjenjivanje sukladnosti primjenom relevantnih zajedničkih ispitnih metodologija.
- (13) Kako bi se osigurala učinkovitost certifikacijskog sustava i pojačalo međusobno povjerenje nacionalnih homologacijskih tijela, ovom bi se Uredbom trebalo utvrditi zahtjeve za akreditaciju tih tehničkih službi.

⁵ COM(2015) 185 završna verzija

⁶ Uredba (EZ) br. 300/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2008. o zajedničkim pravilima u području zaštite civilnog zračnog prometa i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 2320/2002 (SL L 97, 9.4.2008., str. 72.).

- (14) Sukladnost proizvodnje temelj je sustava EU homologacije tipa. Radi nadziranja sukladnosti proizvodnje homologacijsko tijelo ili tehnička služba s odgovarajućim kvalifikacijama imenovana za tu svrhu trebali bi redovito provjeravati proizvođače.
- (15) Važno je osigurati da tehničke službe usklađeno primjenjuju zajedničke ispitne metodologije. U tu bi svrhu Komisija trebala osnovati sektorsku skupinu tehničkih službi i predsjedati tom skupinom čiji bi zadaci bili osiguranje potrebne koordinacije i suradnje među imenovanim tehničkim službama, osposobljavanje vlastitih zaposlenika i koordiniranje s trećim zemljama.
- (16) Ako se otkrije da oprema za zaštitni pregled u zrakoplovstvu koja je obuhvaćena certifikatom o EU homologaciji tipa predstavlja znatnu opasnost za korisnike ili okoliš koju homologacijsko tijelo nije prepoznalo, država članica trebala bi moći spriječiti stavljanje te opreme na raspolaganje ili u upotrebu na svom području, u ograničenom vremenskom razdoblju i podložno procjeni Komisije je li mjera te države članice u skladu sa zakonodavstvom Unije.
- (17) Ako se otkrije da oprema za zaštitni pregled u zrakoplovstvu kojoj je priložen certifikat o sukladnosti nije sukladna s tipom i konfiguracijom koje obuhvaća certifikat o EU homologaciji tipa, država članica koja je izdala certifikat o homologaciji trebala bi poduzeti potrebne mjere kako bi se osiguralo da proizvođač uskladi opremu i trebala bi obavijestiti ostala homologacijska tijela i Komisiju o poduzetim mjerama.
- (18) Ako se otkrije da oprema za zaštitni pregled u zrakoplovstvu kojoj je priložen certifikat o sukladnosti nije sukladna s tipom i konfiguracijom koje obuhvaća certifikat o EU homologaciji tipa koji je izdalo drugo homologacijsko tijelo, država članica trebala bi privremeno prestati stavljati tu opremu na raspolaganje ili u upotrebu na svojem području i trebala bi zatražiti od homologacijskog tijela koje je izdalo certifikat o homologaciji da provjeri je li oprema koja se proizvodi i dalje sukladna s odobrenim tipom i konfiguracijom. Predmetno homologacijsko tijelo trebalo bi dobiti maksimalnu odgodu od tri mjeseca od datuma zahtjeva za poduzimanje potrebnih radnji. Ako to homologacijsko tijelo utvrdi da je oprema u skladu s odobrenim tipom i konfiguracijom, trebalo bi nastojati razriješiti spor. U međuvremenu ostaju na snazi privremene mjere.
- (19) U svrhu bolje regulacije i pojednostavnjenja te kako bi se izbjeglo neprestano ažuriranje postojećeg zakonodavstva Unije u pogledu tehničkih specifikacija, trebalo bi omogućiti da se ovom Uredbom upućuje na postojeće međunarodne norme i propise bez njihova reproduciranja u pravnom okviru Unije.
- (20) U cilju pojednostavnjenja i ubrzanja donošenja homologacijskog zakonodavstva uveden je novi regulatorni pristup u skladu s kojim zakonodavac u redovnom zakonodavnom postupku određuje samo temeljna pravila i načela te delegira ovlast za utvrđivanje daljnjih tehničkih pojedinosti na Komisiju. S obzirom na materijalne zahtjeve ovom bi se Uredbom stoga trebalo utvrditi samo administrativne odredbe i opće proceduralne zahtjeve. Komisiju bi trebalo ovlastiti za određivanje tehničkih specifikacija, među kojima su zajedničke ispitne metodologije i zahtjevi za akreditaciju tehničkih služba potrebni za certifikacijski sustav koji se uspostavlja ovom Uredbom.
- (21) U svrhu dopune ove Uredbe daljnjim tehničkim pojedinostima trebalo bi Komisiji delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora, kako bi se ovom Uredbom uzeli u obzir mogućnost donošenja novih zahtjeva u pogledu performansi za opremu za zaštitni pregled u zrakoplovstvu te razvoj znanstvenog i

tehničkog znanja. Osobito je važno da Komisija tijekom pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući i ona na stručnoj razini. Komisija bi pri pripremi i sastavljanju delegiranih akata trebala osigurati istodoban, pravodoban i odgovarajući prijenos relevantnih dokumenata Europskom parlamentu i Vijeću.

- (22) Države članice trebale bi propisati sankcije koje se primjenjuju na povrede ove Uredbe i osigurati njihovu provedbu. Te bi sankcije trebale biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.
- (23) Komisija bi trebala podnositi izvješća o provedbi ove Uredbe Europskom parlamentu i Vijeću na temelju informacija koje joj dostave države članice.
- (24) Kako bi se postigla jasnoća, predvidljivost, racionalnost i jednostavnost itekako bi se rasteretili proizvođači opreme za zaštitni pregled u zrakoplovstvu, ova bi Uredba trebala sadržavati samo ograničen broj provedbenih faza za uvođenje administrativnih odredaba i općih tehničkih zahtjeva. Industrijskom sektoru trebalo bi dati dovoljno vremena unaprijed za prilagodbu novim odredbama iz ove Uredbe te tehničkim specifikacijama i administrativnim odredbama navedenima u delegiranim aktima koji će se donijeti u skladu s ovom Uredbom. Bitno je pravodobno odrediti zahtjeve kako bi se proizvođačima osiguralo dovoljno vremena za razvijanje, ispitivanje i primjenu tehničkih rješenja za opremu za zaštitni pregled u zrakoplovstvu koja se proizvodi u serijama te kako bi se proizvođačima i homologacijskim tijelima u državama članicama dalo dovoljno vremena za uspostavu potrebnih administrativnih sustava.
- (25) Budući da se ciljevi ove Uredbe, utvrđivanje usklađenih pravila za administrativne i proceduralne zahtjeve za homologaciju tipa opreme za zaštitni pregled u zrakoplovstvu, ne mogu u dovoljnoj mjeri postići na razini država članica te da se oni zbog svojih razmjera i učinaka mogu bolje postići na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti, kako je utvrđeno u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti, kako je utvrđeno u tom članku, ova Uredba ne bi trebala premašiti okvire onoga što je nužno za postizanje tih ciljeva,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1. Predmet

Ovom se Uredbom uspostavlja okvir za certifikacijski sustav EU-a za opremu za zaštitni pregled u zrakoplovstvu.

Članak 2. Područje primjene

1. Ova se Uredba primjenjuje na svu opremu za zaštitni pregled u civilnom zrakoplovstvu koja se stavlja na raspolaganje ili u upotrebu u Uniji.
2. Ova se Uredba ne primjenjuje na pse za otkrivanje eksploziva kad služe kao alternativno sredstvo zaštitnog pregleda.

Članak 3. Definicije

Za potrebe ove Uredbe:

- (1) „oprema za zaštitni pregled u zrakoplovstvu” ili „oprema” znači uređaji specijalizirane naravi koji se upotrebljavaju, pojedinačno ili kao dio sustava, za otkrivanje zabranjenih predmeta iz Uredbe (EZ) br. 300/2008 i njezinih dopunskih ili provedbenih akata;
- (1) „civilno zrakoplovstvo” znači svaka zračna operacija koju obavlja civilni zrakoplov, osim operacija koje obavljaju državni zrakoplovi iz članka 3. Čikaške konvencije o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu;
- (2) „stavljanje na raspolaganje na tržištu” znači svaka isporuka proizvoda za distribuciju, potrošnju ili upotrebu na tržištu Unije u okviru trgovačke djelatnosti s plaćanjem ili bez plaćanja;
- (3) „stavljanje na tržište” znači prvo stavljanje na raspolaganje proizvoda na tržištu Unije;
- (4) „stavljanje u upotrebu” znači prva upotreba opreme u svrhu za koju je namijenjena na tržištu Unije;
- (5) „EU homologacija tipa” znači postupak kojim država članica potvrđuje da tip i konfiguracija opreme ispunjavaju zahtjeve u pogledu performansi iz Priloga I. i da su se poštovali zahtjevi u pogledu postupaka iz ove Uredbe;
- (6) „virtualna ispitna metoda” znači računalne simulacije, bez obzira na to zahtijevaju li ljudsku intervenciju, kojima se pokazuje ispunjava li oprema za zaštitni pregled u zrakoplovstvu zahtjeve u pogledu performansi iz Priloga I.;
- (7) „certifikat o EU homologaciji tipa” znači dokument kojim homologacijsko tijelo potvrđuje da su tip i konfiguracija opreme homologirani;
- (8) „certifikat o sukladnosti” znači dokument kojim se potvrđuje da je komad opreme proizveden u skladu s tipom i konfiguracijom koje obuhvaća certifikat o EU homologaciji tipa.

Članak 4.

Prodaja i stavljanje u upotrebu opreme

Države članice ne sprečavaju stavljanje na raspolaganje i/ili stavljanje u upotrebu opreme kojoj je priložen valjan certifikat o sukladnosti izdan u skladu s člankom 5. One ne smiju uvoditi dodatne zahtjeve koji se odnose na tu opremu.

Članak 5.

Obveze proizvođača

1. Proizvođač izdaje certifikat o sukladnosti koji se prilaže svakom komadu opreme proizvedenom u skladu s tipom i konfiguracijom obuhvaćenima certifikatom o EU homologaciji tipa.
2. Certifikat o sukladnosti u skladu je s Prilogom II. i izdan na jeziku koji potrošači i ostali krajnji korisnici razumiju bez poteškoća, a određuje ga predmetna država članica. Svako homologacijsko tijelo može zatražiti od proizvođača prijevod certifikata o sukladnosti na službeni jezik ili jezike države članice tog homologacijskog tijela.

3. Proizvođač u cijelosti popunjava certifikat o sukladnosti. Certifikat o sukladnosti ne sadržava ograničenja u pogledu uporabe opreme.
4. Proizvođač izrađuje certifikat o sukladnosti tako da spriječi krivotvorenje.
Duplikat certifikata o sukladnosti može se izdati na zahtjev homologacijskog tijela. Samo proizvođač može izdati duplikat certifikata.
Riječ „duplikat” mora biti jasno vidljiva na prednjoj stranici svakog duplikata certifikata.
5. Izdavanjem certifikata o sukladnosti proizvođač preuzima odgovornost za sukladnost opreme s homologiranim tipom i konfiguracijom.
6. Proizvođači čuvaju tehničku dokumentaciju i certifikat o sukladnosti najmanje deset godina od stavljanja opreme na tržište.
7. Na opremu proizvedenu u skladu s homologiranim tipom i konfiguracijom proizvođač vidljivo, čitljivo i neizbrisivo pričvršćuje oznaku i broj EU homologacije tipa.
8. Oznaka i broj EU homologacije tipa u skladu su s Prilogom III.
9. Proizvođači osiguravaju da postoje postupci za provjeru sukladnosti proizvodnje. Na odgovarajući se način uzimaju u obzir promjene projekta ili karakteristika opreme i promjene zahtjeva u pogledu performansi na temelju kojih je izdan certifikat o homologaciji.
10. Proizvođači osiguravaju da njihova oprema nosi broj tipa, šarže ili serije ili bilo koji drugi element koji omogućuje njihovu identifikaciju ili, ako to ne dopušta veličina ili priroda opreme, da se traženi podaci navode na pakiranju ili u dokumentima koji prate opremu.
11. Proizvođači navode na opremi svoje ime, registrirano trgovačko ime ili registrirani trgovački znak i adresu na kojoj su dostupni ili, ako to nije moguće, navode ih na pakiranju ili u dokumentima koji prate opremu, a koji nisu certifikat o sukladnosti. Adresa mora sadržavati jedinstveno mjesto na kojem je moguće stupiti u kontakt s proizvođačem.
12. Proizvođači osiguravaju da su uz proizvod priložene upute i podaci o sigurnosti na jeziku koji je lako razumljiv potrošačima i drugim krajnjim korisnicima, kako utvrdi predmetna država članica.
13. Proizvođači koji smatraju ili imaju razloga za vjerovati da oprema koju su stavili na tržište nije u skladu s homologiranim tipom i konfiguracijom odmah poduzimaju potrebne korektivne mjere kako bi se navedena oprema prema potrebi uskladila, povukla s tržišta ili opozvala. Nadalje, ako oprema predstavlja rizik, proizvođači bez odgode o tome obavješćuju nadležna nacionalna tijela one države članice u kojoj su navedenu opremu stavili na raspolaganje na tržištu, posebno navodeći pojedinosti o nesukladnosti te o svim poduzetim korektivnim mjerama.
14. Proizvođači na temelju obrazloženog zahtjeva homologacijskog tijela pružaju sve podatke i dokumentaciju potrebne za dokazivanje sukladnosti opreme na jeziku koji to tijelo može lako razumjeti. Na zahtjev tog tijela oni s njim surađuju u svakoj radnji poduzetoj kako bi se uklonili rizici koje predstavlja oprema koju su stavili na tržište.

Članak 6.

Homologacijska tijela

1. Svaka država članica osniva ili imenuje homologacijsko tijelo.

Homologacijsko tijelo nadležno je za sve aspekte homologacije opreme te za izdavanje, izmjenu i povlačenje certifikata o EU homologaciji tipa.

Svaka država članica prijavljuje Komisiji ime, adresu, uključujući elektroničku adresu, i područje odgovornosti svojeg homologacijskog tijela.

2. Homologacijsko tijelo mora imati uvjerenje o sigurnosnoj provjeri pravne osobe koje je potrebno za rad s klasificiranim podacima EU-a na stupnju tajnosti *EU Confidential* ili višem, kako je utvrđeno Odlukom Komisije br. 2015/444/EZ⁷.

Članak 7.

Zahtjevi za certifikat o EU homologaciji tipa

1. Proizvođač podnosi zahtjev homologacijskom tijelu.
2. Za određeni tip i konfiguraciju opreme podnosi se samo jedan zahtjev. Zahtjev se podnosi u samo jednoj državi članici.
3. Za svaki tip i konfiguraciju koje treba homologirati podnosi se odvojeni zahtjev.
4. Zahtjev se sastoji od opisne mape koja sadržava koncept rada opreme i druge odgovarajuće dokumente, podatke, crteže i fotografije. Proizvođač može predati opisnu mapu u papirnatom ili elektroničkom obliku.
5. Proizvođač s poslovnim nastanom izvan Unije koji želi podnijeti zahtjev za certifikat o EU homologaciji tipa imenuje zastupnika s poslovnim nastanom unutar Unije da ga zastupa pred homologacijskim tijelom.

Članak 8.

Ispitivanja

1. Kad zaprimi zahtjev, homologacijsko tijelo mora osigurati da tehničke službe provedu odgovarajuća ispitivanja kako bi se utvrdilo jesu li tip i konfiguracija te opreme sukladni sa zahtjevima u pogledu performansi iz Priloga I.
2. Ispitivanja izvodi tehnička služba prijavljena u skladu s člankom 21., a ona moraju ispunjavati zahtjeve zajedničkih ispitnih metodologija iz Priloga IV.
3. Homologacijsko tijelo može obrazloženim zahtjevom zatražiti od proizvođača da dostavi dodatne podatke potrebne za olakšavanje provođenja tih ispitivanja. Proizvođač dostavlja te podatke u roku koji odredi homologacijsko tijelo.
4. Ispitivanja se provode na opremi čiji tip i konfiguraciju treba homologirati.
Proizvođač dostavlja homologacijskom tijelu onoliko komada opreme koliko je potrebno da bi homologacijsko tijelo provelo postupak EU homologacije tipa.
5. Virtualne ispitne metode mogu se upotrijebiti za ponovno ispitivanje opreme na kojoj je preinačen samo softver za otkrivanje.
Te metode moraju ispunjavati zahtjeve zajedničkih ispitnih metodologija iz stavka 2.

⁷ Odluka Komisije (EU, Euratom) 2015/444 od 13. ožujka 2015. o sigurnosnim propisima za zaštitu klasificiranih podataka EU-a (SL L 72, 17.3.2015., str. 53.)

Članak 9.

Homologacija tipa i konfiguracije opreme

1. Homologacijsko tijelo homologira tip i konfiguraciju predmetne opreme ako je ona sukladna sa zahtjevima u pogledu performansi iz Priloga I.
2. Ako homologacijsko tijelo utvrdi da tip i konfiguracija opreme, iako sukladni s odgovarajućim zahtjevima u pogledu performansi, predstavljaju ozbiljan rizik za sigurnost ili mogu ozbiljno naštetiti okolišu ili javnom zdravlju, ono može odbiti homologaciju te opreme.
3. Ako homologacijsko tijelo odbije homologirati neku opremu, o tome smjesta obavještuje druge države članice i Komisiju uz navođenje razloga za odbijanje.
4. U slučaju odbijanja homologacije iz stavka 2. Komisija se bez odgode savjetuje s predmetnim stranama, a posebno s homologacijskim tijelom koje je odbilo izdati certifikat o EU homologaciji tipa, kako bi procijenila jesu li pravilno primijenjeni odgovarajući zahtjevi iz stavka 2.
5. Ako Komisija smatra da su odgovarajući zahtjevi iz stavka 2. nepravilno primijenjeni, ona zahtijeva od homologacijskoga tijela da poduzme primjerene mjere kako bi ispunilo te zahtjeve.

Članak 10.

Odnos između Komisije i tijela odgovornog za razradu zajedničkih ispitnih metodologija

1. Europska unija [koju predstavlja Komisija] postaje punopravna članica tijela odgovornog za razradu zajedničkih ispitnih metodologija iz Priloga IV.

Članak 11.

Certifikat o EU homologaciji tipa

1. Homologacijsko tijelo izdaje certifikat o EU homologaciji tipa za svaku opremu koju homologira.
2. Certifikat o EU homologaciji tipa sastavlja se u skladu s obrascem iz Priloga V.
Za svaki tip i konfiguraciju opreme homologacijsko tijelo:
 - (a) popunjava sve bitne dijelove certifikata o EU homologaciji tipa;
 - (b) sastavlja opisnu dokumentaciju koja uključuje: popis sadržaja, opisnu mapu kojoj se prilažu rezultat ispitivanja i svi drugi dokumenti koje dodaje tehnička služba ili homologacijsko tijelo;
 - (c) bez odgode predaje podnositelju zahtjeva popunjen certifikat u papirnatom ili elektroničkom obliku.
3. Za svaki tip i konfiguraciju opreme koju je homologiralo, homologacijsko tijelo u roku od 20 radnih dana po izdavanju certifikata o homologaciji šalje primjerak certifikata o EU homologaciji tipa, uključujući priloge, drugim homologacijskim tijelima i Komisiji. Taj primjerak može biti u papirnatom ili elektroničkom obliku.
4. Na zahtjev homologacijskog tijela druge države članice homologacijsko tijelo koje je izdalo certifikat o EU homologaciji tipa u roku od 20 radnih dana po primitku zahtjeva šalje dodatni primjerak navedenog certifikata o EU homologaciji tipa, uključujući priloge. Taj primjerak može biti u papirnatom ili elektroničkom obliku.

Članak 12.
Sukladnost proizvodnje

1. Homologacijsko tijelo koje je homologiralo tip i konfiguraciju opreme poduzima potrebne mjere u skladu s Prilogom VI. kako bi provjerilo, ako je potrebno u suradnji s drugim homologacijskim tijelima, da su uspostavljene primjerene mjere kako bi se osiguralo da je oprema koja se proizvodi sukladna s homologiranim tipom i konfiguracijom.

2. Homologacijsko tijelo koje je homologiralo tip i konfiguraciju opreme poduzima u vezi s tom homologacijom potrebne mjere u skladu s Prilogom VI. kako bi provjerilo, ako je potrebno u suradnji s drugim homologacijskim tijelima, da su mjere iz stavka 1. i dalje primjerene i da je proizvedena oprema i dalje sukladna s homologiranim tipom i konfiguracijom. Provjera kojom se osigurava da su proizvodi sukladni s homologiranim tipom može se ograničiti na jedan ili više postupaka iz Priloga VI.

3. Ako homologacijsko tijelo koje je homologiralo tip i konfiguraciju opreme utvrdi da se mjere iz stavka 1. ne primjenjuju, da značajno odstupaju od dogovorenih mjera ili da se više ne primjenjuju iako proizvodnja nije prekinuta, to homologacijsko tijelo poduzima potrebne mjere kako bi osiguralo da se postupak provjere sukladnosti proizvodnje ispravno provodi. Među tim mjerama može biti povlačenje certifikata o EU homologaciji tipa. Homologacijsko tijelo obavješćuje druga homologacijska tijela i Komisiju o svim poduzetim mjerama.

Članak 13.
Zahtjevi za izmjenom certifikata o EU homologaciji tipa

1. Ako je nužno promijeniti podatke zabilježene u opisnoj dokumentaciji zbog promjena opreme na koju se dokumentacija odnosi, proizvođač bez odgode podnosi zahtjev za izmjenom certifikata o EU homologaciji tipa.

2. Zahtjev za izmjenom podnosi se homologacijskom tijelu koje je izdalo prvobitni certifikat o EU homologaciji tipa.

Članak 14.
Vrste izmjena

1. Ako homologacijsko tijelo utvrdi da prije izmjene treba provesti dodatna ispitivanja, o tome obavješćuje proizvođača. Izmjene se vrše tek nakon što su provedena dodatna ispitivanja.

2. Izmjena se označava kao „proširenje certifikata o EU homologaciji tipa” ako vrijedi barem jedno od sljedećega:

- (a) potrebno je dodatno ispitivanje;
- (b) promijenio se bilo koji podatak u certifikatu o EU homologaciji tipa, osim njegovih priloga;
- (c) na snagu su stupili novi zahtjevi u pogledu performansi koji se odnose na homologiranu opremu.

U takvim slučajevima homologacijsko tijelo izdaje ažurirani certifikat o EU homologaciji tipa označen brojem proširenja. U ažuriranom certifikatu o EU homologaciji tipa jasno se navodi razlog proširenja i datum izdavanja.

3. Ako stavak 2. nije primjenjiv, izmjena se označava kao „revizija certifikata o EU homologaciji tipa”.

Članak 15.

Objavljivanje i obavješćivanje o izmjenama

1. Ako je riječ o proširenju, homologacijsko tijelo ažurira sve odgovarajuće dijelove certifikata o EU homologaciji tipa, njegove dodatke i popis opisne dokumentacije. Ažurirani certifikat i njegovi dodaci izdaju se proizvođaču bez odgode.

2. Ako je riječ o reviziji, homologacijsko tijelo, prema potrebi, izdaje proizvođaču ažurirane dokumente ili konsolidiranu, ažuriranu verziju opisne dokumentacije, bez odgode. Homologacijsko tijelo označava svaku ažuriranu stranicu opisne dokumentacije kako bi jasno ukazalo na vrstu promjene i datum ponovnog izdavanja.

3. Svaki put kad se izdaju ažurirani dokumenti ili konsolidirana, ažurirana verzija opisne dokumentacije, na odgovarajući se način mijenja popis te dokumentacije priložen certifikatu o homologaciji tipa kako bi se na njemu naveo datum najnovijeg proširenja ili revizije ili datum najnovije konsolidacije ažurirane verzije.

4. O svakoj izmjeni certifikata o EU homologaciji tipa homologacijsko tijelo obavješćuje homologacijska tijela drugih država članica i Komisiju u skladu s člankom 11. stavkom 3.

Članak 16.

Prestanak valjanosti certifikata o EU homologaciji tipa

1. Certifikat o EU homologaciji tipa prestaje biti valjan ako se ispuni barem jedan od sljedećih uvjeta:

- (a) novi zahtjevi u pogledu performansi primjenjivi na homologiranu opremu postali su obvezni za prodaju ili stavljanje u upotrebu nove opreme, a homologaciju nije moguće ažurirati u skladu s njima;
- (b) proizvodnja homologirane opreme dobrovoljno je konačno obustavljena.

2. Ako je proizvodnja homologirane opreme dobrovoljno konačno obustavljena, proizvođač o tome obavješćuje homologacijsko tijelo koje je homologiralo tu opremu. To tijelo po primitku obavijesti u roku od 20 radnih dana o tome obavješćuje homologacijska tijela drugih država članica i Komisiju.

Članak 17.

Postupak za opremu koja predstavlja rizik na nacionalnoj razini

1. Ako tijela za nadzor tržišta jedne države članice poduzmu mjere u skladu s člankom 20. Uredbe (EZ) br. 765/2008, ili ako imaju dovoljno razloga za smatranje da oprema obuhvaćena ovom Uredbom predstavlja rizik za zdravlje i sigurnost osoba ili druge aspekte zaštite javnih interesa obuhvaćene ovom Uredbom, ona provode ocjenjivanje te opreme, pri čemu obuhvaćaju sve zahtjeve utvrđene ovom Uredbom. Proizvođači, prema potrebi, surađuju s tijelima za nadzor tržišta.

Ako tijekom ocjenjivanja tijela za nadzor tržišta utvrde da oprema nije sukladna sa zahtjevima utvrđenim ovom Uredbom, ona bez odgode zahtijevaju da proizvođač poduzme sve korektivne mjere kako bi uskladio opremu s tim zahtjevima, povukao opremu s tržišta ili je opozvao u razumnom roku, razmjerno prirodi rizika, prema onome što tijela propišu.

Tijela za nadzor tržišta obavješćuju o tome odgovarajuće prijavljeno tijelo.

Članak 21. Uredbe (EZ) br. 765/2008 primjenjuje se na mjere iz drugog podstavka.

2. Ako tijela za nadzor tržišta smatraju da nesukladnost nije ograničena na njihovo državno područje, ona obavješćuju homologacijska tijela drugih država članica i Komisiju o rezultatima ocjenjivanja i radnjama koje zahtijevaju od proizvođača.

3. Proizvođač osigurava da su poduzete sve odgovarajuće korektivne mjere u pogledu opreme koju je stavio na raspolaganje na tržištu u Uniji.

4. Ako proizvođač ne poduzme odgovarajuće korektivne mjere u roku navedenom u drugom podstavku stavka 1., tijela za nadzor tržišta poduzimaju sve odgovarajuće privremene mjere kako bi na svojem nacionalnom tržištu zabranila opremu ili ograničila stavljanje na raspolaganje opreme, povukla proizvod s tog tržišta ili ga opozvala.

Ona o tim mjerama bez odgode obavješćuju homologacijska tijela drugih država članica i Komisiju.

5. Informacije iz stavka 4. moraju sadržavati sve raspoložive pojedinosti, a posebno podatke potrebne za prepoznavanje nesukladne opreme, njezina podrijetla, prirode navodne nesukladnosti i uključenog rizika, prirode i trajanja poduzetih mjera na nacionalnoj razini i argumente koje je iznio relevantni proizvođač.

6. Homologacijska tijela koja nisu homologacijsko tijelo države članice koje je pokrenulo postupak bez odgode obavješćuju homologacijska tijela drugih država članica i Komisiju o svim donesenim mjerama i svim dodatnim informacijama koje su im na raspolaganju, a koje se odnose na nesukladnost predmetne opreme te, u slučaju neslaganja s prijavljenom nacionalnom mjerom, o svojim prigovorima.

7. Ako u roku od tri mjeseca od primitka informacija iz stavka 4. nijedno drugo homologacijsko tijelo ni Komisija ne uloži prigovor na privremenu mjeru koju je poduzelo homologacijsko tijelo neke države članice, ta se mjera smatra opravdanom.

8. Države članice osiguravaju da se u pogledu te opreme bez odgode poduzmu odgovarajuće mjere ograničavanja, kao što je povlačenje opreme s njihova tržišta.

Članak 18.

Zaštitni postupak Unije

1. Ako su po završetku postupka iz članka 17. stavaka 3. i 4. uloženi prigovori protiv mjere koju je poduzelo homologacijsko tijelo neke države članice, ili ako Komisija smatra da je nacionalna mjera protivna zakonodavstvu Unije, Komisija bez odgode pokreće savjetovanje s homologacijskim tijelom država članica i predmetnim proizvođačem te ocjenjuje tu nacionalnu mjeru. Na temelju rezultata te ocjene Komisija odlučuje je li nacionalna mjera opravdana.

Komisija upućuje svoju odluku homologacijskim tijelima svih država članica i odmah o njoj obavješćuje njih i relevantnog proizvođača.

2. Ako se smatra da je nacionalna mjera opravdana, homologacijska tijela svih država članica poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurala da se nesukladna oprema povuče s njihovih tržišta i o tome obavješćuju Komisiju. Ako se smatra da je nacionalna mjera neopravdana, homologacijsko tijelo predmetne države članice povlači mjeru.

Članak 19.

Oprema koja nije sukladna s homologiranim tipom

1. Homologacijsko tijelo može u svakom trenutku provjeriti je li oprema uz koju je priložen certifikat o sukladnosti ili koja nosi oznaku EU homologacije tipa i dalje sukladna s tipom i konfiguracijom koje je to tijelo homologiralo.

Ta se provjera obavlja u skladu s Prilogom VI. Može je se, međutim, ograničiti na jedan ili više postupaka navedenih u tom prilogu.

2. Ako homologacijsko tijelo utvrdi da oprema iz stavka 1. nije sukladna s tipom i konfiguracijom koje je ono homologiralo, ono poduzima sve nužne mjere kako bi osiguralo da proizvođač uskladi opremu s homologiranim tipom i konfiguracijom. Te mjere mogu uključiti povlačenje certifikata o EU homologaciji tipa.

Homologacijsko tijelo obavješćuje homologacijska tijela drugih država članica i Komisiju o poduzetim mjerama.

3. Ako homologacijsko tijelo povuče certifikat o EU homologaciji tipa, ono u roku od 20 radnih dana obavješćuje homologacijska tijela drugih država članica i Komisiju o svojoj odluci i razlozima za donošenje te odluke.

4. Za potrebe stavka 1., odstupanja od podataka u certifikatu o EU homologaciji tipa ili opisnoj dokumentaciji smatraju se nesukladnostima s homologiranim tipom i konfiguracijom.

5. Ako homologacijsko tijelo utvrdi da oprema uz koju je priložen certifikat o sukladnosti ili koja nosi oznaku EU homologacije tipa nije sukladna s tipom i konfiguracijom koje je homologiralo drugo homologacijsko tijelo, ono privremeno zaustavlja stavljanje te opreme na raspolaganje ili u upotrebu u toj državi članici i zahtijeva bez odgode da homologacijsko tijelo

koje je izdalo certifikat o EU homologaciji tipa provjeri je li oprema koja se proizvodi i dalje u skladu s homologiranim tipom i konfiguracijom.

Po primitku takvog zahtjeva predmetno homologacijsko tijelo obavlja potrebnu provjeru što je prije moguće, a u svakom slučaju najkasnije u roku od tri mjeseca od datuma primitka zahtjeva. O tome obavješćuje druga homologacijska tijela i Komisiju.

6. Ako homologacijsko tijelo koje je izdalo certifikat o EU homologaciji tipa smatra da je ta oprema sukladna s homologiranim tipom i konfiguracijom, nastojat će riješiti spor. Stranke u sporu o tome obavješćuju Komisiju i prema potrebi održavaju odgovarajuća savjetovanja u cilju postizanja dogovora. Dok se ne pronađe rješenje, na snazi ostaju privremene mjere iz stavka 5.

Članak 20.

Obavijest o odlukama i raspoloživim pravnim lijekovima

U svim odlukama koje se donesu u skladu s člancima 17., 18. i 19. navode se razlozi na kojima se te odluke temelje. Države članice osiguravaju postojanje pravnog lijeka za svaku odluku koja se donese u skladu s tim člancima.

Homologacijsko tijelo obavješćuje o svakoj takvoj odluci sve stranke na koje se ona odnosi te ih istodobno informira o pravnim lijekovima koji su im dostupni prema nacionalnom zakonodavstvu i o rokovima za iskorištavanje tih pravnih lijekova.

Članak 21.

Prijavljivanje tehničkih službi

1. Najmanje jedno homologacijsko tijelo prijavljuje Komisiji ime, adresu, uključujući elektroničku adresu, odgovorne osobe i kategoriju aktivnosti svake tehničke službe za potrebe članka 8. Homologacijsko tijelo prijavljuje Komisiji sve naknadne izmjene navedenih podataka.

2. Tehnička služba obavlja dužnosti u skladu s ovom Uredbom samo ako je prijavljena Komisiji.

3. Homologacijska tijela mogu imenovati bilo koju prijavljenu tehničku službu za potrebe članka 8.

4. Komisija na svojim internetskim stranicama objavljuje popis homologacijskih tijela i tehničkih službi te njihove kontaktne podatke.

Članak 22.

Zahtjevi koji se odnose na tehničke službe

1. Tehnička služba provodi ili nadzire ispitivanja koja se zahtijevaju na temelju članka 8. Ona ne smije provoditi ispitivanja i provjere u kategoriji aktivnosti za koju nije prijavljena Komisiji u skladu s člankom 21.

2. Postoje četiri kategorije tehničkih službi:

- (a) kategorija A: tehnička služba koja u vlastitim prostorima provodi ispitivanja iz članka 8. stavka 1.;
- (b) kategorija B: tehnička služba koja nadzire ispitivanja iz članka 8. stavka 1. koja se provode u proizvođačevim prostorima ili prostorima treće strane;
- (c) kategorija C: tehnička služba koja redovito ocjenjuje i nadzire proizvođačeve postupke za provjeravanje sukladnosti proizvodnje;
- (d) kategorija D: tehnička služba koja nadzire ili provodi ispitivanja ili provjere u okviru mjera za osiguranje sukladnosti proizvodnje.

3. Tehnička služba mora imati odgovarajuće vještine, specifično tehničko znanje i potvrđeno iskustvo u području svoje aktivnosti. Tehničke službe isto tako moraju biti u stanju nabaviti sve materijale potrebne za izvođenje ispitivanja u skladu s člankom 8. stavkom 2.

Uz to, tehničke službe moraju ispunjavati zahtjeve iz Priloga VII.

4. Tehničke službe osiguravaju da prosječno vrijeme koje protekne između zahtjeva za izvođenje ispitivanja opreme i dostave rezultata ispitivanja homologacijskom tijelu ne bude dulje od šest mjeseci. To se razdoblje može produljiti u iznimnim slučajevima ili ako to proizvođač službeno zatraži.

5. Homologacijsko tijelo može djelovati kao tehnička služba.

6. Tehnička služba ili homologacijsko tijelo koje djeluje kao tehnička služba mora imati uvjerenje o sigurnosnoj provjeri pravne osobe potrebno za rad s klasificiranim podacima EU-a na stupnju tajnosti *EU Confidential* ili višem, kako je utvrđeno Odlukom Komisije br. 2015/444/EZ⁸.

7. Homologacijsko tijelo može imenovati tehničku službu sa sjedištem u trećoj zemlji samo u okviru bilateralnog sporazuma između Unije i te treće zemlje.

Članak 23.

Ocjenjivanje vještina tehničkih službi

1. Vještine iz članka 22. stavka 3. dokazuju se certifikatom o akreditaciji koji je izdalo nacionalno akreditacijsko tijelo.

2. Certifikat o akreditaciji šalje se Komisiji na njezin zahtjev.

3. Homologacijsko tijelo koje djeluje kao tehnička služba usklađenost sa zahtjevima u pogledu vještina iz članka 22. stavka 3. dokazuje dokumentima, uključujući ocjenom koju su proveli ocjenjivači neovisni o aktivnosti koja se ocjenjuje. Takvi ocjenjivači mogu biti iz iste organizacije pod uvjetom da se njima upravlja neovisno od osoblja koje izvodi aktivnost koja je predmet ocjene. Komisija može poslati ocjenjivače da provjere sukladnost s odredbama članka 22. stavka 3.

.

⁸ Odluka Komisije (EU, Euratom) 2015/444 od 13. ožujka 2015. o sigurnosnim propisima za zaštitu klasificiranih podataka EU-a (SL L 72, 17.3.2015., str. 53.)

Članak 24.
Koordinacija tehničkih službi

1. Tehničke službe organiziraju uzajamne posjete svojim prostorima u svrhu razmjene informacija i najboljih praksi za provođenje ispitivanja iz članka 8. stavka 1.
2. Komisija osniva sektorsku skupinu tehničkih službi kako bi osigurala postizanje odgovarajuće koordinacije i suradnje među tehničkim službama. Homologacijska tijela osiguravaju da tehničke službe koje su ona imenovala sudjeluju u radu te skupine, izravno ili putem imenovanih predstavnika.
3. Komisija predsjedava sektorskom skupinom.
4. Dužnosti sektorske skupine posebno su:
 - (a) uspostaviti smjernice za osiguravanje kvalitete u primjeni zajedničkih ispitnih metodologija iz članka 8. stavka 2.;
 - (b) koordinirati i razvijati mjere kojima će se osigurati da tehničke službe usklađeno primjenjuju zajedničke ispitne metodologije, među kojima su ispitni materijali iz jedinstvenog izvora, zajednički formati za dijeljenje dokumenata i kampanje usporednog testiranja;
 - (c) osmišljavati i organizirati osposobljavanje za osoblje tehničkih službi;
 - (d) koordinirati tehničko usklađivanje s trećim zemljama s obzirom na ocjenu sukladnosti opreme za zaštitni pregled u zrakoplovstvu.

Članak 25.
Promjene u imenovanjima

1. Ako homologacijsko tijelo utvrdi da tehnička služba koju je imenovalo više ne ispunjava zahtjeve utvrđene ovom Uredbom ili da ne ispunjava svoje obveze, homologacijsko tijelo prema potrebi ograničava, razrješuje ili povlači imenovanje. Homologacijsko tijelo o tome odmah obavješćuje Komisiju i druga homologacijska tijela. Komisija na odgovarajući način mijenja popis iz članka 21. stavka 4.
2. U slučaju ograničavanja, razrješavanja ili povlačenja imenovanja tehničke službe ili ako je tehnička služba prestala s djelatnošću, homologacijsko tijelo koje ju je imenovalo poduzima odgovarajuće mjere kako bi osiguralo da spise te tehničke službe obradi druga tehnička služba ili da ti spisi ostanu raspoloživi nadležnom nacionalnom tijelu na njegov zahtjev.

Članak 26.
Pobijanje stručnosti tehničkih službi

1. Komisija ispituje sve slučajeve u kojima posumnja, ili bude obaviještena o sumnjama, u stručnost tehničke službe ili njezino kontinuirano ispunjavanje primjenjivih zahtjeva i obveza.
2. Homologacijsko tijelo države članice koje je imenovalo tu tehničku službu dostavlja Komisiji na zahtjev sve potrebne informacije.
3. Komisija osigurava da se sa svim osjetljivim informacijama prikupljenim tijekom njezinih istraga postupa kao s povjerljivim informacijama.
4. Ako Komisija utvrdi da prijavljena tehnička služba ne ispunjava ili više ne ispunjava zahtjeve za akreditaciju, o tome obavješćuje homologacijsko tijelo države članice koje je

prijavilo tu tehničku službu i zahtijeva od njega da poduzme potrebne korektivne mjere, uključujući, prema potrebi, povlačenje imenovanja.

Članak 27. Izmjena priloga

Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 28. u svrhu izmjene priloga kako slijedi:

- (a) Komisija može izmijeniti Prilog I. kako bi se uzeli u obzir novi zahtjevi u pogledu performansi za opremu za zaštitni pregled u zrakoplovstvu;
- (b) Komisija može izmijeniti priloge prema potrebi kako bi se prilagodili razvoju znanstvenog i tehničkog znanja.

Članak 28. Delegiranje

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji pod uvjetima iz ovog članka.
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 27. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od deset godina, počevši od [dana stupanja na snagu ove Uredbe].
3. Europski parlament ili Vijeće mogu u bilo kojem trenutku opozvati delegiranje ovlasti iz članka 27. Odlukom o opozivu prestaje vrijediti delegirana ovlast navedena u toj odluci. Ona proizvodi učinke sljedećeg dana od dana objave odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji datum koji je naveden u odluci. Ona ne utječe na valjanost nijednog delegiranog akta koji je već na snazi.
4. Čim donese delegirani akt, Komisija o njemu istodobno obavještuje Europski parlament i Vijeće.
5. Delegirani akt donesen u skladu s člankom 27. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće ne ulože prigovor na njega u roku od dva mjeseca od obavješćivanja Europskog parlamenta i Vijeća o tom aktu ili ako prije isteka tog razdoblja i Europski parlament i Vijeće obavijeste Komisiju da neće uložiti prigovor. To se razdoblje produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 29. Sankcije

Države članice određuju pravila o sankcijama koje se primjenjuju u slučaju povreda ove Uredbe, posebno odredaba članaka 5., 7. i 8., te poduzimaju sve potrebne mjere za osiguranje njihove provedbe. Propisane sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće. Države članice obavještuju Komisiju o tim pravilima i mjerama te je obavještuju bez odlaganja o svim naknadnim izmjenama koje na njih utječu.

Članak 30. Prijelazne odredbe

Države članice mogu do [tri godine nakon stupanja na snagu ove Uredbe] nastaviti homologirati opremu u skladu sa svojim nacionalnim pravilima.

Homologacijsko tijelo koje je homologiralo tip i konfiguraciju opreme u skladu s nacionalnim pravilima prije toga datuma izdaje na zahtjev proizvođača certifikat o EU homologaciji tipa u odnosu na taj tip i konfiguraciju opreme ako je oprema ispitana u skladu s člankom 8. stavkom 2.

Članak 31.
Ocjenjivanje

1. Najkasnije do [četiri godine nakon stupanja na snagu ove Uredbe] države članice obavješćuju Komisiju o provedbi ove Uredbe.
2. Do [pet godina nakon stupanja na snagu ove Uredbe] Komisija Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće o provedbi ove Uredbe uz koje prema potrebi prilaže relevantne zakonodavne prijedloge.

Članak 32.
Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od [godinu dana od dana stupanja na snagu ove Uredbe].

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Europski parlament
Predsjednik
[...]

Za Vijeće
Predsjednik
[...]